

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XVII. — Izdan in razposlan 5. dne marca 1912.

Vsebina: Št. 43. Ukaz o ustanovitvi radijotelegrafskega nadzorništva v Trstu in o ustanovitvi in obratovanju ladijskih telegrafskih uradov na avstrijskih ladjah.

43.

Ukaz trgovinskega ministrstva z dne 1. marca 1912. l.

o ustanovitvi radijotelegrafskega nadzorništva v Trstu in o ustanovitvi in obratovanju ladijskih telegrafskih uradov na avstrijskih ladjah.

Člen I.

Na podstavi Najvišjega sklepa z dne 15. februarja 1912. l. se ustanavlja v Trstu „c.“ kr. radijotelegrafsko nadzorništvo“, ki je neposrednje podrejeno trgovinskemu ministrstvu. Temu nadzorništvu so podrejeni ladijski telegrafski uradi na avstrijskih ladjah. Razen tega izvršuje nasproti zasebnim ladijskim postajam na avstrijskih ladjah in na ladjah tuje narodnosti v avstrijskem teritorialnem vodovju državno nadzorno pravico.

Nadzorništvo začne poslovati s 1. dnem aprila 1912. l.

Člen II.

„Normalna določila o ustanavljanju in obratovanju ladijskih telegrafskih uradov“, ki sledé spodaj, se razglašajo z veljavnostjo od 1. dne aprila 1912. l.

Člen III.

Trgovinsko ministrstvo bo na podstavi ukaza z dne 7. januarja 1910. l. (drž. zak. št. 11) o radijotelegrafskih (telefonskih) napravah v ozemlju kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, na avstrijskih ladjah itd., v bodoče podeljevalo koncesije za ustanovitev in obratovanje radijotelegrafskih ladijskih postaj na avstrijskih ladjah le še v tistih primerih, v katerih je odklonilo ustanovitev in obratovanje ladijskega telegrafskega urada.

RoeBler s. r.

Normalna določila

ustanavljanju in obratovanju ladijskih telegrafskih uradov.

§ 1.

Radijotelegrafske ladijske postaje, ki jih obratuje državna uprava na avstrijskih ladjah, imajo označeno: „C. kr. ladijski telegrafski urad“ s pristavkom imena ladje.

§ 2.

Za ustanovitev in obratovanje ladijskega telegrafskega urada na avstrijski ladji mora njen lastnik prositi s kolku zavezano vlogo pri trgovinskem ministru. V tej vlogi mora biti:

- a) ime ladje in čas, v katerem se naj ustanovi ladijski telegrafski urad;
- b) pot, po kateri bo ladja poglavitno vozila;
- c) število prostorov prvega in drugega razreda, pripravljenih na ladji.

Vloga se lahko sestavi skupno tudi za več ladij istega lastnika.

§ 3.

Trgovinsko ministristvo naznani lastniku ladje na njegovo vlogo v dveh mescih, ali in po katerih pogojih je pripravljeno ustanoviti ladijski telegrafski urad.

Ustanovitev takega urada po teh normalnih določilih se ne more odkloniti, ako spada ladja pod ukaz trgovinskega ministrstva z dne 10. novembra 1910. l. (drž. zak. št. 207) o opremljenosti popotniških ladij na daljni vožnji z radijotelegrafskimi postajami. Drugače je trgovinskemu ministru dano na voljo, ustanovitev ladijskega telegrafskega urada odkloniti

brez navedbe vzrokov ali jo navezati na posebne pogoje.

O ustanovitvi in obratovanju ladijskega telegrafskega urada se sklene med državno upravo in lastnikom ladje v vseh primerih pismen dogovor, ki ga je obnoviti ali dopolniti, če se izpremené ta normalna določila.

§ 4.

Ladijski telegrafski urad se ustanovi po možnosti v času, ki ga je navedel lastnik ladje, če je bila določilom § 2 ustrezajoča prošnja vložena pravočasno, to je praviloma šest mesecev prej.

Državna uprava pripravi na svoje stroške vso radijotelegrafsko opremo urada in vse uradne pripomočke. Ti predmeti ostanejo last države.

Državna uprava skrbi nadalje za vzdrževanje urada v stanju, sposobnem za obratovanje, in za obratovanje po enem, ako treba po dveh telegrafistih, ki jih dá ona.

§ 5.

Lastnik ladje mora na svoje stroške priskrbeti vse ladijske uredbe in službovanja ladijskega osebja, potem gradivo, stvari in opravila, ki so potrebna za ustanovitev in obratovanje radijotelegrafskega urada na ladji, zlasti potrebne prostore in uredbe, da se nastani urad in postavijo njegove tehniške sestavine, za obratovanje ladijskega telegrafskega urada služečo električno silo ter stanovanje in naturalne pristojbine (hrano, zdravljenje itd.) za uradno osebje.

Storitve in dajatve, ki zadenejo po tem lastnika ladje, se v posameznem natančno določijo v pismenem dogovoru, omenjenem v § 3.

§ 6.

1. Lastnik ladje mora skrbeti za to, da se daje ladijskim telegrafistom, kadar izpolnjujejo svoje dolžnosti, vsakršna možna podpora, zlasti da morejo, kadar gredo z ladje, ključke do uradnega prostora izročiti kapitanu ali njegovemu namestniku v varno hrambo in da morejo od primera do primera večje prejete zneske izročiti ladijski upravi v hrambo, da se jim na prošnjo pomaga pri pobiranju pristojbin, nadalje pri jezikovnih težkočah v občevanju s popotniki in da se jim naznanjajo kurz in brzina ladje, merjenja in razdalje od tujih postaj ter meteorološki podatki.

2. Lastnik ladje mora ladijskim telegrafistom, ki opravljajo službo na njegovi ladji na potovanju, dati izplačevati prejeme ob rokih dospelosti po ladijski upravi na račun države. V ta namen se lastniku ladje naznanijo višina prejemkov, ki jih je izplačevati, in rokovi dospelosti, preden odplove ladja na pot. Obračunja se po dogovoru.

3. Lastnik ladje je dolžen pri ladijskih telegrafistih, ki jih je po pogodbi nastavila državna uprava, izpolnjevati gledé zavarovanja nastale zakonite dolžnosti kakor gledé moštva ladje.

4. Lastnik ladje je dolžen s svojimi ladjami, ki plovejo po voznem načrtu, brezplačno

- a) prevažati telegrafiste iz moštva c. in kr. vojne mornarice med Pulo in Trstom, kadar so komandirani k radijotelegrafskemu nadzorništvu v Trstu, oziroma od njega;
- b) prevažati ladijske telegrafiste telegrafske uprave med pristanom in ladjo, opremljeno z ladijskim telegrafskim uradom, ali med dvema takima ladjama ter na prevozu dajati stanišče in hrano, ki gre vkrcanemu ladijskemu telegrafistu;
- c) prevažati kontrolne ali drugačne organe c. kr. radijotelegrafskega nadzorništva ob službenih potovanjih, ako imajo zadeven nalog, in sicer uradnike na prostoru prvega razreda, druge organe pa na prostoru drugega razreda ter dovoliti režijske cene za hrano.

§ 7.

1. Lastnik ladje mora plačevati k stroškom, nastajajočim državni upravi za ladijski telegrafski urad, letni prispevek, ki znaša za ladje, ki spadajo pod ukaz trgovinskega ministrstva z dne 10. novembra 1910. l. (drž. zak. št. 207), 2500 K ali 2200 K, potem, ali spada porabljeni aparat v prvi ali v drugi razred pripuščenih tipov. Katere tipe je

prištevati prvemu in katere drugemu razredu, določa trgovinsko ministrstvo.

Letni prispevek k stroškom je plačen naprej v štirih enakih, 1. dne januarja, 1. dne aprila, 1. dne julija in 1. dne oktobra dospelih obrokih. Dolžnost prispevanja se začne z dnem, katerega se začne obrat, miruje, dokler je obrat ustavljen (§ 11) in neha praviloma z dnem, katerega se opusti ladijski telegrafski urad, toda ne pred potekom roka odpovedi (§ 12). Ako ladja pogine, neha dolžnost prispevanja z dnem, katerega pogine, in ako ta dan ni znan, z dnem, od katerega je zadnje poročilo ladje.

2. Ako ladja na podlagi brzojavk o sili na morju, ki jih je vzprejel ladijski telegrafski urad, ali brzojavk s poročili o nezgodah drugih ladij take ladje reši ali jim pomaga ali se udeležuje takega dejanja, mora lastnik ladje državni upravi odšteti 3 odstotke vsote, ki jo je kosmato prejel za rešitev ali pomoč.

§ 8.

1. Ladijski telegrafski uradi odpravljajo broderske brzojavke, kadar se oddadó na ladji, brzojavke ladijske službe, kadar se oddajo ali izročé na ladji, ne da bi se pobirala posebna pristojbina za ladjo.

Brodarske brzojavke so brzojavke, ki jih kapitan ladje pošilja lastniku ladje ali njegovim poslovnim organom ali agentom in ki se tičejo moštva, popotnikov ali naklada, stanja ali itinerarja, vodstva ali poškodb ladje in se ne odpošiljajo v interesu tretje osebe.

Brzojavke ladijske službe so brzojavke, ki se menjavajo med kapitani ladij istega lastnika o pravkar navedenih predmetih.

2. Broderske brzojavke in brzojavke ladijske službe naj oddajniki sestavljajo, ako mogoče in ako se more s tem znižati število besed, po mednarodni knjigi o znamenjih ali po posebni šifrenici lastnika ladje; po en izvod te šifrenice je v tem primeru položiti v ladijskih telegrafskih uradih, ki morajo odpravljati šifrirane broderske brzojavke ali brzojavke ladijske službe, in na radijotelegrafskem nadzorništvu.

§ 9.

1. Obrežne in kopne pristojbine, ki se naberejo za broderske brzojavke, se odlagajo. Te brzojavke morajo oddajniki napisati na namenjene golice

z odrezkom s pobotnico; odpravljajo se samo tedaj, kadar ima odrezek s pobotnico odtisek ladijskega pečata in se ta odtisek ujema s fistim, ki ga poveljstvo ladje položi na ladijskem telegrafskem uradu.

Obrežne in kopne pristojbine se pobirajo za broderske brzovjavke na podstavi odrezkov s pobotnico, ki ležé na ladijskem telegrafskem uradu; te pristojbine je odšteti ladijskemu telegrafskemu uradu neposrednje potem, ko je ladja priplula v domovinski pristan, proti izročitvi odrezkov s pobotnico.

2. Pristojbine za druge na ladji oddane zasebne brzovjavke pobira ladijski telegrafski urad v kronski vrednoti v gotovini ali ob oddaji ali pa jih odlaga. Lastnik ladje je dolžen odlog pristojbin omogočiti s tem, da uprava ladje prevzame njih pobiranje in je on odgovoren, da se izročé ladijskemu telegrafskemu uradu, ko je ladja priplula v domovinski pristan.

Ako naj se pristojbine odlagajo, morajo biti brzovjavke kakor broderske brzovjavke napisane na golicah z odrezki s pobotnico in na njih mora biti odtisnjen ladijski pečat.

§ 10.

1. Ladijski telegrafisti so podvrženi obči disciplini na ladji in vezani na povelja kapitana ali njegovega namestnika. Privzemati pa se ne smejo k nikakršnim opravilom ladijske službe.

2. Vstop v prostore ladijskega telegrafskega urada je kapitanu ali njegovemu namestniku vsakčas dovoljen. Druge osebe moštva ladje smejo vstopiti v te prostore samo, da opravljajo v § 5 omenjene službe.

3. Lastnik ladje mora določiti osebo iz moštva ladje, ki jo naj ladijski telegrafist pouči v službi ladijskega telegrafskega urada toliko, da se sčasoma usposobi ga v danem primeru podpirati ali namestovati.

Tej osebi je, preden se nastopi potovanje, z obljubo s podano roko naložiti dolžnost varovati telegrafsko tajnost.

§ 11.

1. Državni upravi je dano na voljo obrat ladijskega telegrafskega urada, ako se ji zdi to potrebno, ali sploh ustaviti ali v nekih prometnih odnošajih ali za neke vrste poročil, bodisi na določen, bodisi na nedoločen čas, ne da bi lastnik ladje iz tega dobil pravico do odškodnine.

V primeru mobilizacije in vojne more tudi c. in kr. vojna mornarica ali c. in kr. konzulat za ukazati, da se ladijski telegrafski urad zapre na potovanju ladje.

Kapitan ladje je odgovoren za to, da se ladijski telegrafski urad res zapre, če se to zaukaže s poklicane strani.

§ 12.

Državni upravi je vsakčas dano na voljo opustiti ladijski telegrafski urad na ladji, ki ne spada pod ukaz, omenjen v § 3. Čas opustitve naznani lastniku ladje najkasneje šest mesecev poprej, ako nujne okoliščnosti ne onemogočijo držati se tega roka.

Lastnik ladje ima pravico po § 3 sklenjeni dogovor pismeno odpovedati držé se šestmesečnega roka, ako se ladja proda, trimesečnega roka. Ladijski telegrafski urad se potem opusti, ko poteče rok odpovedi, toda — izvzemši primer, da se ladja proda v inozemstvu — le dokler se ladja mudi v avstrijskem pristanu.

Ako se mora ladijski telegrafski urad vsled odpovedi opustiti izven tržaškega pristana, mora lastnik ladje plačati stroške, da se državi pripadajoči aparati, gradivo in pomočki strokovno odmontirajo in zamotajo, in mora te stvari ter telegrafiste na svoje stroške spraviti nazaj v Trst po § 6, točka 3 b.